

Metody ograniczania ryzyka powodziowego w Polsce: jakich za dużo, których z mało

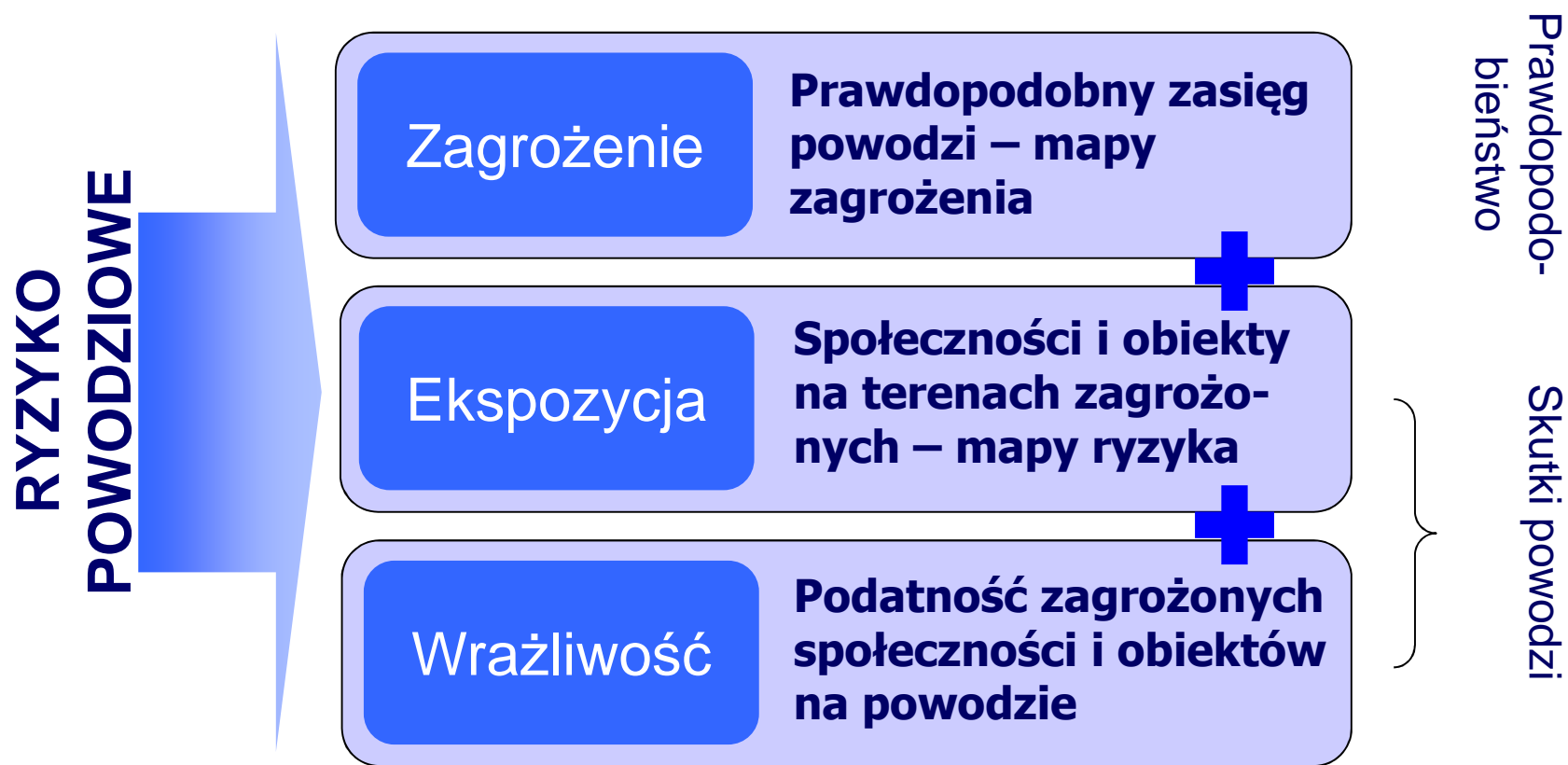
Roman Konieczny

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Dyrektywa powodziowa i ryzyko powodziowe

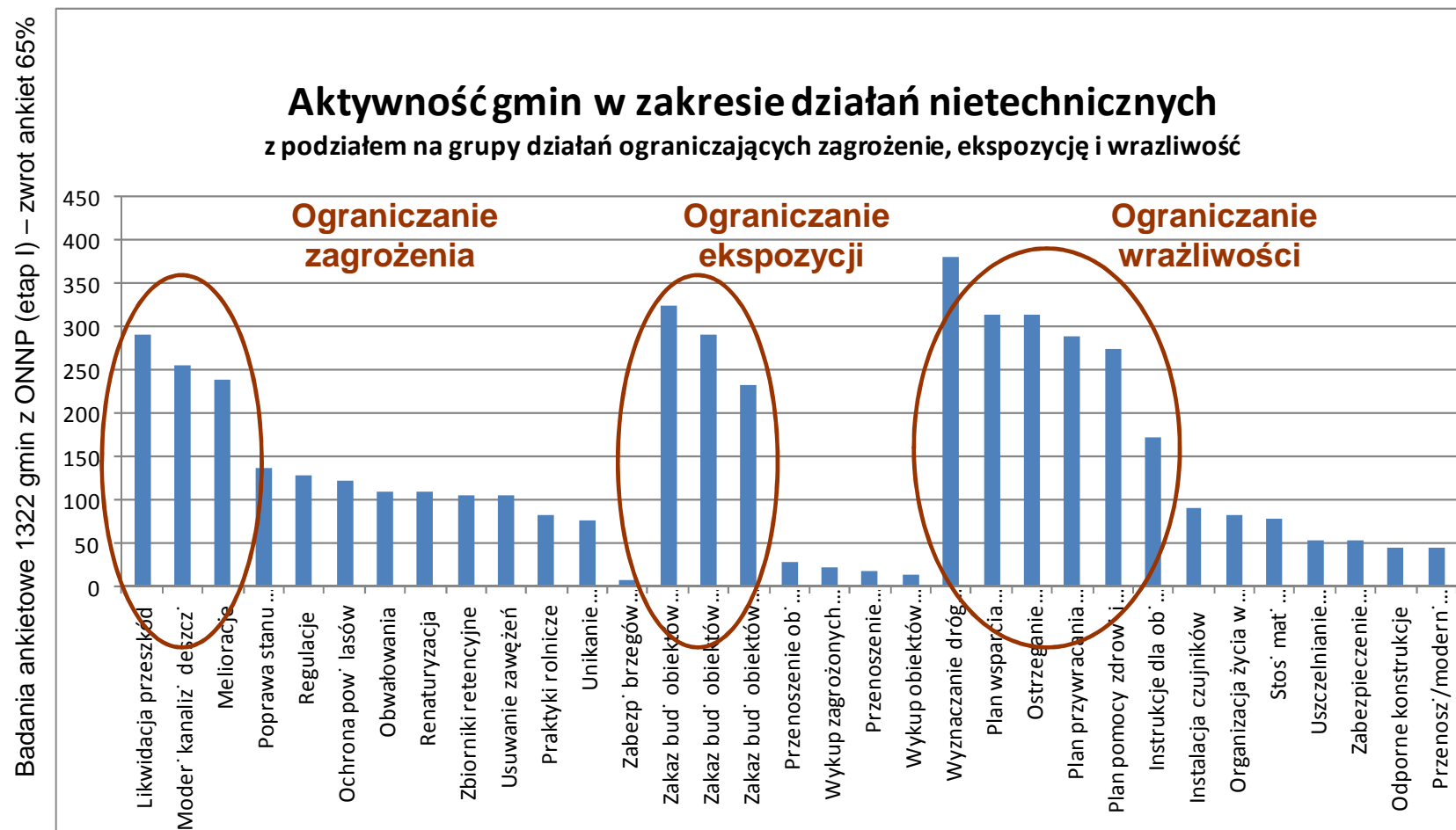
Ryzyko powodziowe – kombinacja prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej (DP).

Jakie działania zawierają dokumenty strategiczne z zakresu ograniczania skutków powodzi?

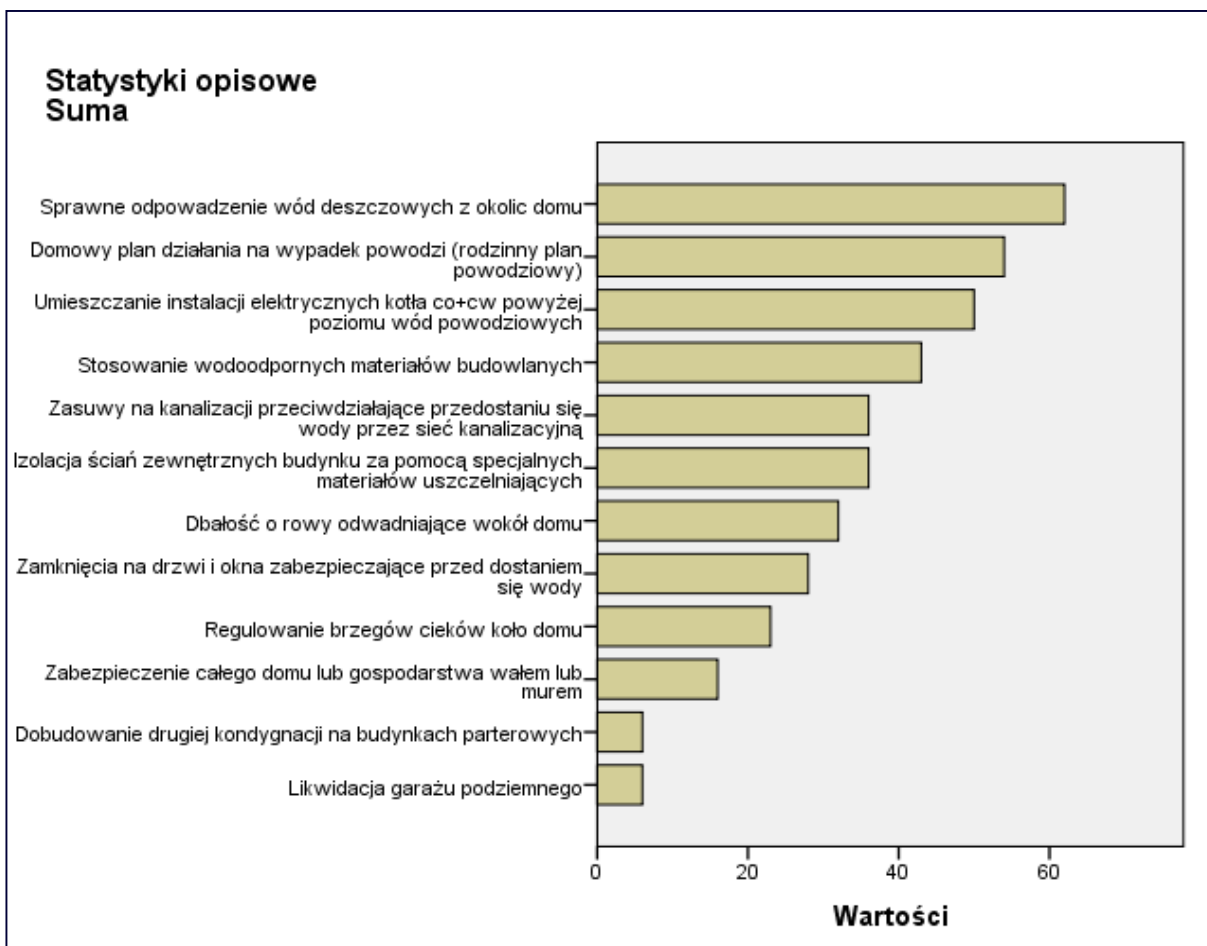
Źródło: opracowanie własne na podstawie pracy (MGGP SA i IMGW-PIB 2013).

Cele	Liczba działań w planach ochrony ppow.	Liczba województw uwzględniających działania dotyczące poszczególnych celów		
		wojewódzkie strategie rozwoju	regionalne programy operacyjne	plany zagosp. przestrzennego województw
Utrzymanie istn. zdolności retencyjnej zlewni	11	6	3	0
Unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach zagrożonych (w tym chronionych wałami)	4*	1	1	4
Ograniczanie istn. zagrożenia powodziowego	1408	14	14	16
Ograniczanie istniejącego zagospodarowania	1	9	0	8
Ograniczanie wrażliwości obiektów	0	0	0	0
Poprawa prognozowania i ostrzegania	7	6	2	6
Poprawa skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych	4	4	11	2
Poprawa skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi	2	1	1	0
Poprawa skuteczności analiz popowodziowych	14	0	1	0

Samorządy lokalne podejmują działania nietechniczne, których stosowania wymaga prawo lub ugruntowane w praktyce zasady działania. Jednak poza tym część z nich z własnej inicjatywy podejmuje działania ograniczające ryzyko powodziowe.

Mieszkańcy podejmują wiele działań ograniczających zagrożenie i zmniejszających podatność na powódzie. Ich aktywność wynika z rzeczywistych potrzeb.

Czego brakuje najbardziej?

Opóźnianie spływu (obszar zlewni). Składa się na to wiele działań: ochrona terenów podmokłych i bagiennych, ochrona tzw oczek wodnych, zadrzewienia, zakrzaczenia, zapobieganie uszczelnianiu powierzchni, wykorzystanie nasypów drogowych, odpowiednie uprawy itd.

Gospodarowanie na terenach zalewowych. Obejmuje to następujące działania: ograniczeni i zakazy zabudowy, ochrona otwartej dla rzek przestrzeni (wykupy gruntów)

Wspierania aktywności zagrożonych podmiotów w zakresie stosowania różnych metod ograniczania skutków powodzi takich jak: budowania budynków odpornych na powodzie, zabezpieczania istniejących budynków, zmiany instalacji elektrycznej i CO i wielu innych

Przyczyny asymetrii w stosowaniu metod technicznych i nietechnicznych

Hydrotechniczna orientacja społeczeństwa. W świadomości publicznej istnieje bardzo silnie zakorzeniony stereotyp, że tylko wały, zbiorniki i regulacje rzek skutecznie ograniczają skutki powodzi.

Brak holistycznego – wieloaspektowego podejścia do ograniczania skutków powodzi. Brakuje koordynacji planów ochrony przez powodzią (zarządzania ryzykiem) z innymi planami (np. strategiami rozwoju)

Zcentralizowane zarządzanie o charakterze dyrektywnym, kiedy większość działań nietechnicznych ograniczających ryzyko powodziowe jest w kompetencjach lokalnych społeczności i właścicieli obiektów.

Brak instrumentów prawnych, finansowych, informacyjnych i analitycznych wspierających rozwój i wdrażanie działań nietechnicznych.

Dziękujemy za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

